

Zaanstad Noord gewaardeerd!

Verslag van een online enquête onder bewoners van Krommenie, Wormerveer, Assendelft-Noord en West-Knollendam

Team Erfgoed, Gemeente Zaanstad
April 2023

ZNSTD

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	WIE DEED MEE AAN DE ENQUÊTE EN WAT WAREN DE VRAGEN?	4
3	ASSEDELFT NOORD	7
3.1	DE WIJK OF HET DORP	7
	<i>Aantrekkelijk en om trots op te zijn</i>	7
	<i>Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen</i>	8
	<i>Bestemmingen</i>	10
	<i>Dorpsgezichten</i>	11
3.2	BUURTEN	12
3.3	STRAAT	13
3.4	ARCHITECTUUR	14
3.5	VERBETERPUNTEN	15
4	KROMMENIE	16
4.1	DE WIJK OF HET DORP	16
	<i>Aantrekkelijk en om trots op te zijn</i>	16
	<i>Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen</i>	17
	<i>Bestemmingen</i>	19
	<i>Dorpsgezichten</i>	21
4.2	BUURTEN	22
4.3	STRATEN	23
4.4	ARCHITECTUUR	24
4.5	VERBETERPUNTEN	25
5	WESTKNOLLENDAM	26
5.1	DE WIJK OF HET DORP	26
	<i>Aantrekkelijk en om trots op te zijn</i>	26
	<i>Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen</i>	27
	<i>Bestemmingen</i>	29
	<i>Dorpsgezichten</i>	30
5.2	BUURTEN	31
5.3	STRATEN	32
5.4	ARCHITECTUUR	33
5.5	VERBETERPUNTEN	34
6	WORMERVEER	35
6.1	DE WIJK OF HET DORP	35
	<i>Aantrekkelijk en om trots op te zijn</i>	35
	<i>Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen</i>	36
	<i>Bestemmingen</i>	39
	<i>Dorpsgezichten</i>	40
6.2	BUURTEN	41
6.3	STRATEN	42
6.4	ARCHITECTUUR	43
6.5	VERBETERPUNTEN	44
7	DE BALANS OPMAKEN	45
	COLOFON	47

1 Inleiding

Van 5 september tot 14 oktober 2022 organiseerde Team Erfgoed een enquête onder de bewoners van Zaanstad Noord. Gemeente Zaanstad rekent daaronder Krommenie, Assendelft-Noord, Wormerveer en West-Knollendam. Het ging om een enquête die bewoners thuis konden invullen via het online programma van Maptionnaire (zie: <https://maptionnaire.com/nederlands>). De enquête vond plaats in het kader van de gesprekken die het projectteam van MAAK Noord van gemeente Zaanstad voert met zoveel mogelijk mensen die in Zaanstad Noord wonen en werken. Deze gesprekken hebben tot doel om gezamenlijk tot een uitvoeringsagenda te komen waarvoor het Perspectief Zaanstad Noord uit 2021 als uitgangspunt dient (zie: <https://maaknoord.zaanstad.nl/gebied-maaknoord/strategie-noord>).

Eén van de speerpunten van de strategienota, geformuleerd in het Werkboek Maak.Zaanstad Noord is 'Identiteit', ook wel omschreven als 'Versterken van cultuurhistorie en natuur'. Naast de gesprekken die Team Erfgoed in de verschillende dorpen met bewoners en erfgoedorganisaties over dit thema heeft, wilde het team door deze enquête achterhalen wat de bewoners van Zaanstad Noord zelf waarderen aan hun eigen woonomgeving en wat zij zelf als bepalend zien voor de identiteit van hun dorp, wijk of buurt. Team Erfgoed gebruikt de uitkomsten van de enquête bij het adviseren over toekomstige veranderingen en aanpassingen in de verschillende dorpen.

Opzet van het verslag

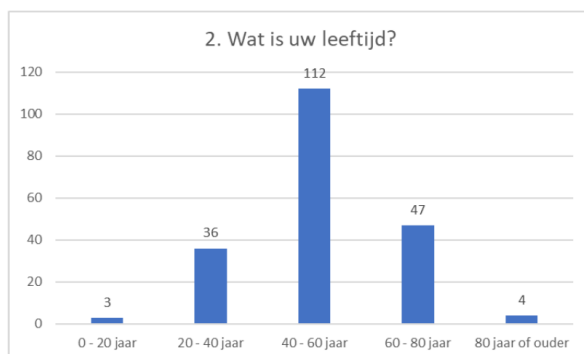
In dit verslag gaan we in op wie aan de enquête deelnam en welke vragen zijn voorgelegd. Daarna volgt een uiteenzetting van de uitkomsten per gebied en tot slot een beschrijving van de overeenkomsten in de waardering van de verschillende gebieden.

2 Wie deed mee aan de enquête en wat waren de vragen?

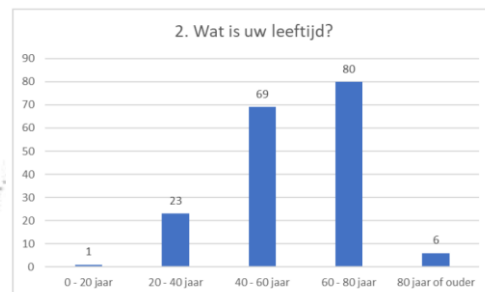
845 bewoners van Zaanstad Noord namen deel aan de enquête, verdeeld over de vier kernen. Het merendeel van de reacties komt uit Krommenie: 388. Uit Wormerveer deden 211 inwoners mee, uit Assendelft-Noord 208 en uit West-Knollendam 46.

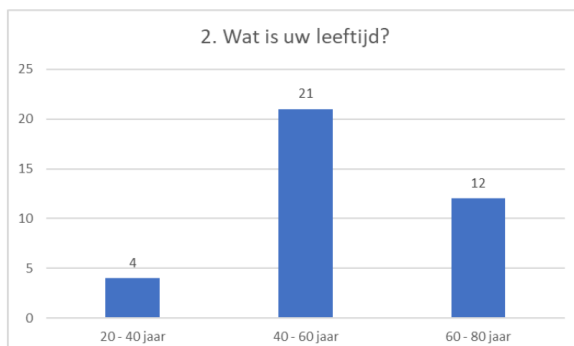
Herkomst van de deelnemers aan de enquête

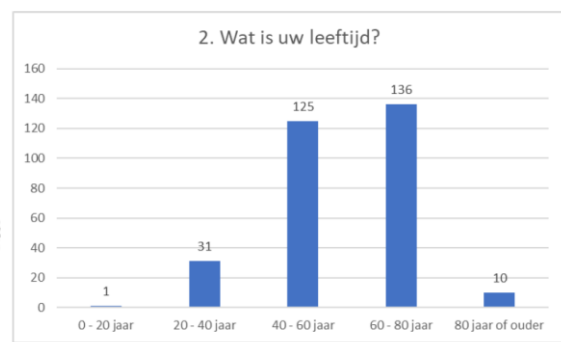
Assendelft Noord

Wormerveer

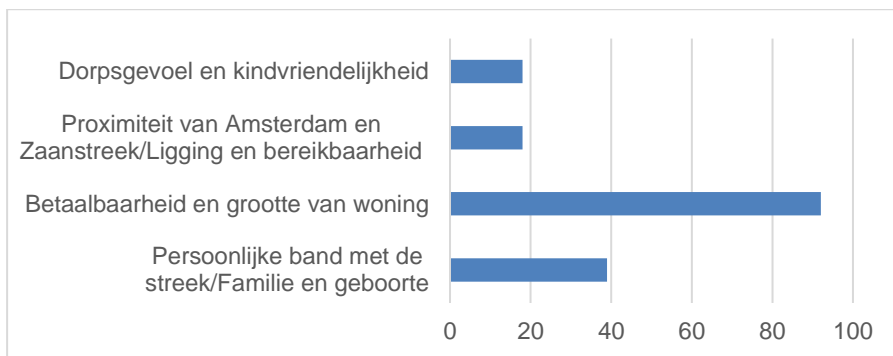

Westknollendam

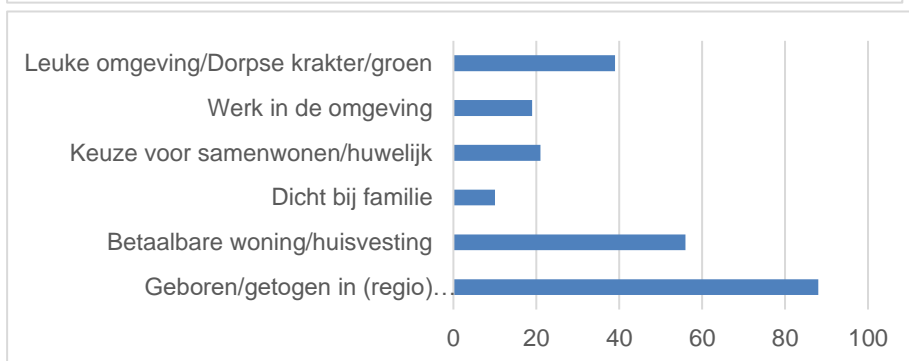

Krommenie

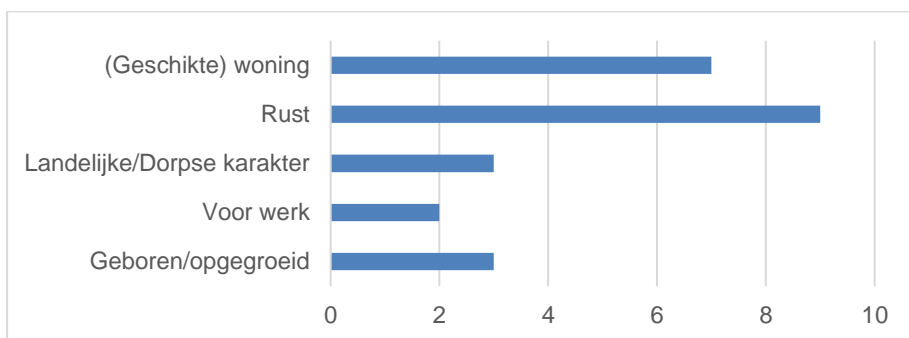
De meeste deelnemers zijn tussen de 40 en 80 jaar oud (602), deelnemers uit de leeftijdscategorie 20-40 jaar zijn minder vertegenwoordigd (94). Wat we niet weten, omdat we daar niet naar gevraagd hebben, is welke bevolkingsgroepen (etniciteit, werk, opleiding, enz.) zij vertegenwoordigen. Wel blijkt een groot deel van de deelnemers meer dan 10 jaar in Zaanstad Noord te wonen.

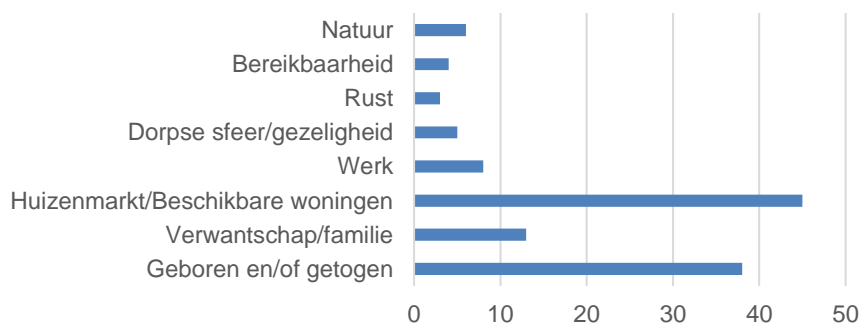
Assendelft-Noord

Krommenie

West-Knollendam

Wormerveer

Reden waarom deelnemers in hun dorp zijn komen wonen

De vragen waarop de deelnemers antwoord moesten geven, zoomden in van de grote schaal naar de kleine, van de wijk als geheel, via vragen over de eigen buurt en de daarbinnen liggende straten tot vragen over de architectuur. Elk onderwerp werd voorafgegaan door een video met een historische introductie op dat thema. Voordat een deelnemer aan de enquête begon, kon hij of zij aangeven in welk deel van Zaanstad Noord zij of hij woont. Daarna volgden vragen over de wijk, de buurt, de straat en de architectuur.

De wijk- De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het

dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

De buurt - Vervolgens konden de deelnemers op de kaart aangeven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

De straat – Bij het thema Straat werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Architectuur – Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

Naast deze specifieke, op een thema toegespitste vragen, stelden we ook een paar algemene, open vragen. De enquête begint met de vraag 'Wat maakt wonen in de wijk aantrekkelijk?', terwijl de een na laatste vraag luidt: 'Waar bent u trots op in de wijk?'. In het verslag hebben we de antwoorden op deze vragen in samenhang bekeken met de wandelingen door de wijk en het aangeven van bijzondere plekken en herkenningspunten. Met de uitkomst op de laatste vraag 'Waar ziet u kansen voor verbetering?' eindigt het verslag van elke dorpskern.

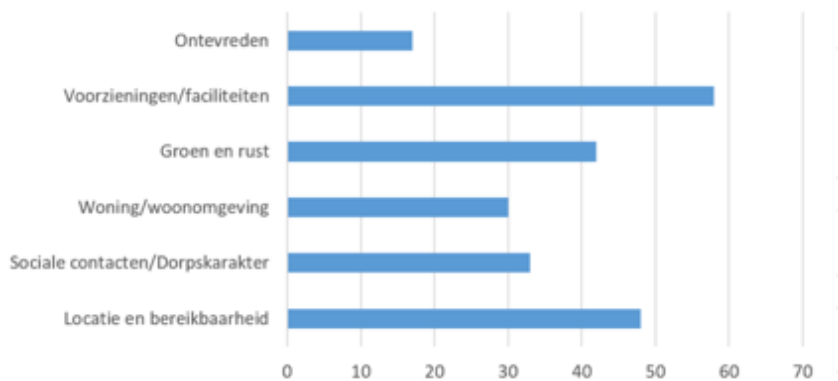
Bij de analyse van de grote variëteit aan antwoorden die we op de verschillende vragen kregen, hebben we gezocht naar de grootste gemene deler. Natuurlijk springen er soms afwijkende antwoorden uit. Die komen een paar citaten naar voren, naast reactie die typerend zijn voor de algemene teneur van de reacties. Daarbij was het onmogelijk om naar volledigheid te streven. Van elk deelgebied is een rapportage gemaakt, waarin elke opmerking die door de deelnemers is gemaakt, valt terug te lezen. Mocht u daarin geïnteresseerd zijn dan kunt u mailen naar: j.werf@zaanstad.nl.

3 Assendelft Noord

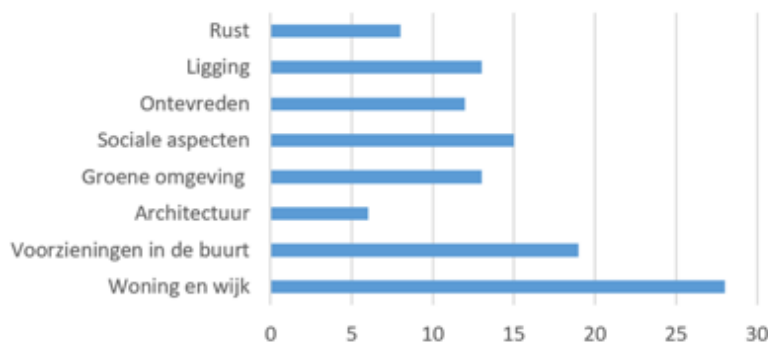
3.1 De wijk of het dorp

De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd hen gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

Aantrekkelijk en om trots op te zijn

Aantrekkelijk

Trots

In Assendelft Noord zijn de bewoners zeer tevreden over de voorzieningen in de buurt, de groene omgeving en de rust die zij ervaren. Opvallend is ook dat bewoners van Saendelft er vaak vanwege de architectuur en de wijk zijn komen wonen. De ligging bij de snelweg was ook een reden om zich daar te vestigen.

citaten

"Een prettig huis, uitvalswegen dichtbij, winkels voor de dagelijkse boodschappen op loopafstand."

"De afwisseling van verschillende architectuur, groen, veel speelplekken en voorzieningen dichtbij"

"De indeling van de straten, de groene plekken.. je kan door Assendelft en er omheen mooie wandelingen maken.",

"Hier op de galerij zijn we voor elkaar. Dat is iets om trots op te zijn"

Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen

Welke plekken koestert u en welke wandeling zou u een bezoeker door uw wijk aanraden? Welke herkenningspunten vindt hij of zij dan op de wandeling?

Gekoesterde plekken:

Op deze 'hittekaart' wordt duidelijk waar zich de volgens de bewoners meest bijzonder plekken bevinden

Genoemde plekken: Park aan de zuidrand, brede parkstroken in Saendelft, volkstuinvereniging, Bertrand Russell college, mooie fietspaden, SVA sportclub, Lycurguis

Wandelingen die bewoners aan hun bezoekers aanraden

Voorbeelden van aangeraden wandelingen

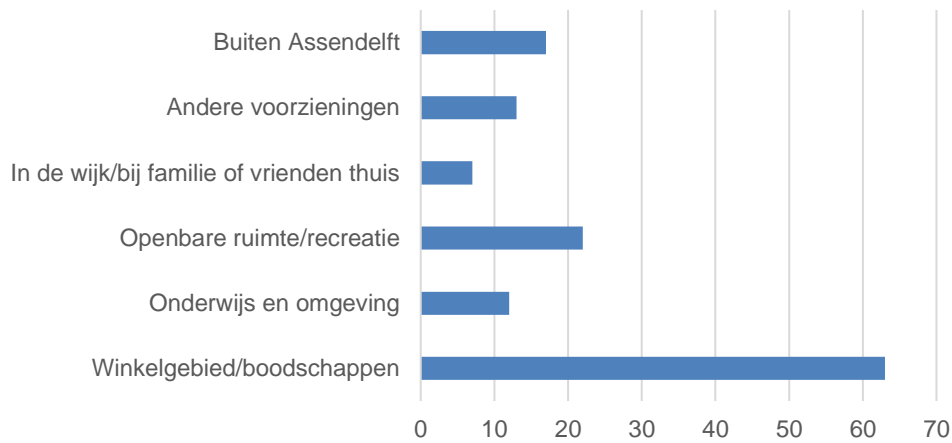

Herkenningspunten op deze wandelingen

Voor de bewoners van Assendelft Noord ligt het zwaartepunt van bijzondere plekken aan de zuidkant van Saendelft, bij het uitzicht op het landschap. Brandpunt daar is de atletiekvereniging Lycurgus waarom heen velen een wandeling maken en genieten van het uitzicht. Een andere belangrijke plek is het winkelcentrum De Kaaikhof. Ook het zicht op de Binnen Delft wordt vaak als bijzondere plek genoemd. De bewoners leiden bezoekers bij een wandeling om de wijk heen, waarbij het wandelpad tussen de Dorpsstraat en de nieuwe bebouwing altijd wel deel is van de wandeling. Een wandeling door Saendelft leidt meestal door het noordelijk deel, langs de met veel groen beplante fietspaden. Bij het zuidelijk deel worden de bezoekers vooral om de wijk heen geleid.

Bestemmingen

Op welke plekken in de wijk komt u vaak om te winkelen, af te spreken, voor de kinderen of anders?

Veel gekozen bestemmingen in Assendelft-Noord

Voorbeeld van fietstocht naar veel gekozen bestemmingen en een wandeling

citaten

"Dagelijks breng ik mijn kinderen naar Ayundo basisschool"

"Wandel 2x per dag de routes en spreek onbekende buurtgenoten. Doe boodschappen op het winkelcentrum de Kaaik",

"Het sportvelden en vooral de paden om de wijk heen. Heerlijk even wandelen en hardlopen.",
"getijddepark"

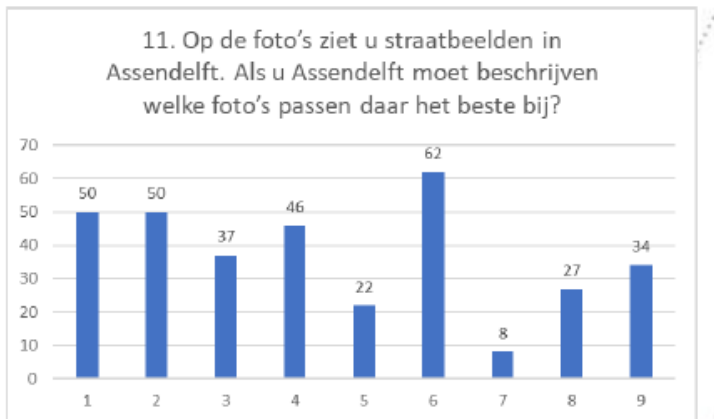
"Ik ben hier geboren, dus ik kom vaak familie bezoeken", "

"Fysio in winkelcentrum. Kleine wegen om de wijk op de fiets. AH. Gezondheid centrum. Apotheek"

"Ik zoek zo groen mogelijke plekken. Het liefst met bomen en bloemen, maar die zijn er niet. Ik vind de wijk kaal en zeker niet sfeervol. :-("

Dorpsgezichten

1	2	3
4	5	6
7	8	9

De Dorpsstraat springt er als meest herkenbare straatbeeld uit, een blik in de Dr Bonstraat (nr. 7) van een naoorlogse wijk wordt als minst passend aangeklikt. Zoals ook bij de andere dorpskernen zijn ook in Assendelft de wijken van direct na de oorlog niet erg bekend. Wel scoren de straatwand aan het water bij het Kaaikpad (nr. 1), het wandelpad tussen de Dorpsstraat (nr.2) en Saendelft en het fietspad door Saendelft Noord hoog. Dat betekent dat veel straatbeelden in de meeste recente wijk van Zaanstad al een plek in het collectieve geheugen hebben gekregen.

3.2 Buurten

De deelnemers werden gevraagd om op de kaart aan te geven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd hen gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

Voorbeelden van buurten die door deelnemers omcirkeld zijn

Het cijfer dat deelnemers aan hun buurt geven.

Op de foto zijn een paar buurten die deelnemers omcirkelden, naar aanleiding van de vraag: geef aan wat u als uw buurt beschouwt? Ze variëren van een cirkel direct om het eigen huis tot een cirkel die de eigen woonomgeving en de Dorpsstraat beslaat of de cirkel is alleen het huizen blok getrokken waar de woning deel vanuit maakt. Ook de nieuwe wijk De Treek voelt voor de nieuwe bewoners al als een buurt.

Het merendeel van de bewoners geeft hun buurt een 8 of een 9. Als redenen daarvoor noemen zij de sociale contacten, de nabijheid van voorzieningen, de snelweg en het openbaar vervoer. Het merendeel noemt hiervoor ook het vele groen. De wijk Saendelft voelt minder veilig dan de ander dorpskernen. De redenen daarvoor komen naar voren in de aanvullende opmerkingen: er is te weinig onderhoud aan de openbare ruimte en de aanwezigheid van hangjongeren in het winkelgebied en bij het station baren veel zorgen.

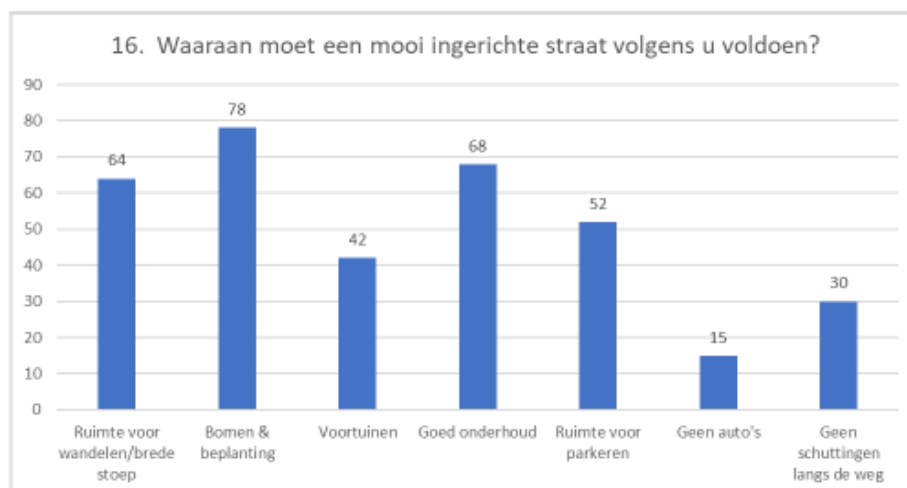
3.3 Straat

Bij het thema Straat werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Straten die deelnemers als bijzonder hebben aangemerkt

Bijzondere straten: Kronenburgerpark: 'rustige straat met veel ruimte aan voor- en achterzijde. Mooie architectuur in Hampton stijl'; Hydepark: 'De grote vrijstaande huizen en de groene straat'; De brede groenstroken; Veenland: 'Mooie woningen ziet er gezellig uit'; Dorpsstraat: 'De dorpsstraat Vooral richting centrum en de zuid krijg je nog een beetje gevoel van een dorp'; Laurentiden: 'ruimte om te wandelen, huizen niet te dicht op elkaar, alleen te weinig groen.'; Blauwe Ring: 'Brede ruimte zowel voor natuur, verkeer, parkeerruimte en trottoir om te lopen.'; Kreekrijck; 'de wijk is ruim opgezet'; Groenedijk: 'prachtige route door de natuur en polder'

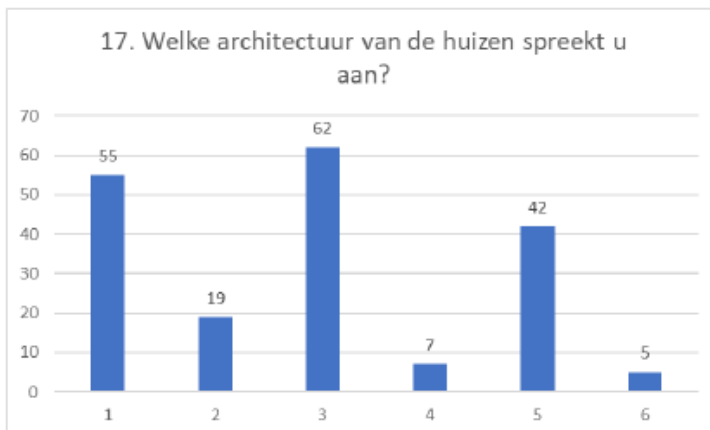
De mogelijkheid tot parkeren wordt naast ruimte om te wandelen, aanwezigheid van beplanting en goed onderhoud van de openbare ruimte veel genoemd. Een derde van de deelnemer beschouwt de schuttingen langs de weg als storend. Rust, uitzicht op groen en gezellig worden in de aanvullende opmerkingen als belangrijke factoren voor een leefbare straat genoemd.

3.4 Architectuur

Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

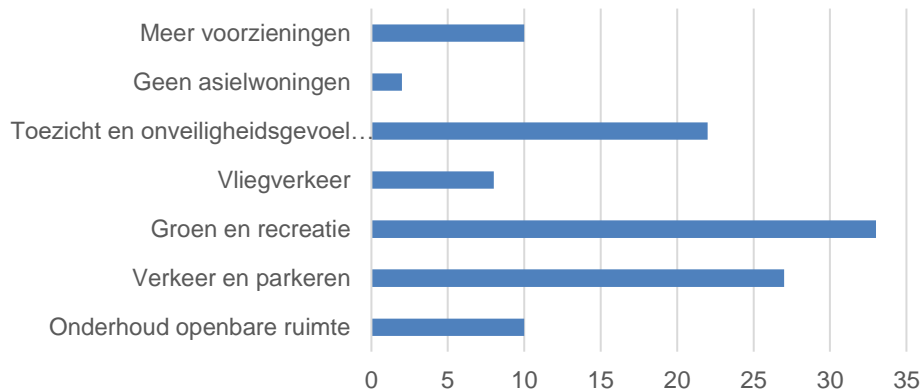
1	2	3
4	5	6
7	8	9

Van de diverse schakeringen architectuur in Assendelft Noord gaat de meeste waardering uit naar de historische architectuur en de villa's in Amsterdam School stijl aan de J.M. van der Meijstraat (nr. 1,3 en 5). Die andere moderne variant op de Amsterdamse School met verticaal geplaatst dakpannen scoort dan weer niet erg hoog (nr. 2). Waar de bewoners uit Assendelft vooral op letten is materiaal, dakvorm, kleur en afwisseling

in de straat. Het mag modern zijn, maar moet wel passen in de wijk. Nr. 4 wordt ervaren als 'een blokkendoos', zoals een deelnemer het noemt.

3.5 Verbeterpunten

Wensen tot verbeteringen zien de bewoners van Assendelft-Noord vooral in het snelle verkeer op de Dorpsstraat en de vastlopende ontsluitingswegen van Saendelft. Het onderhoud van de openbare ruimte laat veel te wensen over. Wat ook opvalt is de ergernis over het lawaai van overkomende vliegtuigen. Zorgen zijn er over criminaliteit en de aanwezigheid van hangjongeren bij het station en in het winkelcentrum en de bouw van woningen voor asielzoekenden.

citaten

"Beter onderhoud wijk straatwerk, groen en bewoners en vooral vliegtuig lawaai verminderen net als Uitgeest en Castricum!"

"De ontsluitingswegen lopen hier helemaal vast. Deze wijk wordt daar veel te groot voor.",

"Dorpsstraat is erg druk met auto's. Wordt vaak hard gereden. Drempels"
"Echt groen maken ipv. Graspalt. "

"Winkelcentrum en station heeft wel vaak last van hangjongeren: meer politie en contact met de ouders zoeken".

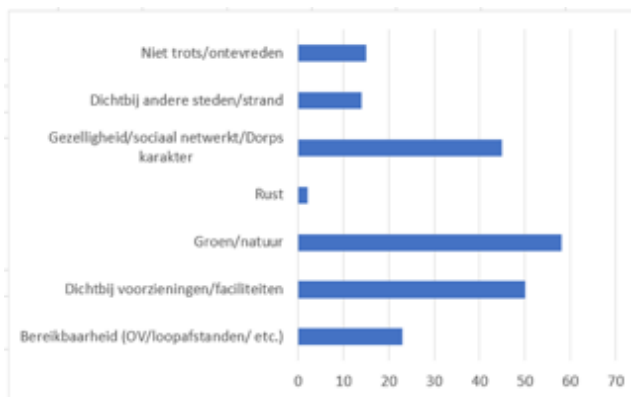
"Meer voorzieningen voor tieners, deze zullen in grotere getallen komen en verveling kan toeslaan."

4 Krommenie

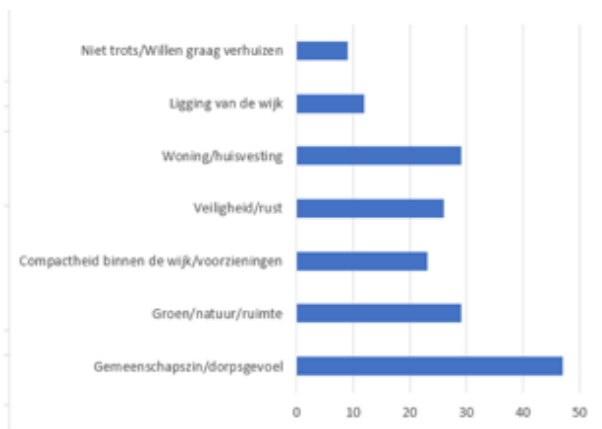
4.1 De wijk of het dorp

De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd hen gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

Aantrekkelijk en om trots op te zijn

Aantrekkelijk

Trots

De ligging bij de natuur, het dorps karakter en de voorzieningen dichtbij – een belangrijke eigenschap van een vitaal dorp - is voor de inwoners van Krommenie de belangrijkste reden voor de aantrekkelijkheid van hun dorp. Velen waarderen de combinatie van een rustig, dorp met goede voorzieningen, in combinatie met de nabijheid van Alkmaar, Amsterdam en de kust dichtbij. 'De parel van de Zaanstreek' noemt een bewoner zijn dorp. Het zijn niet alleen de bewoners van het centrum die trots zijn op hun buurt, maar ook die van de Snuiverbuurt, de Grote Beer, Willis en Zuiderham. Zoals iemand het wonen in Krommenie samenvat: 'Geen stad en geen dorp, van beide het beste', en een ander: 'het dorp: zo fijn om een kleine gemeenschap te zijn waarin we elkaar bijna allemaal kennen; rust, veel leuke activiteiten en enorm fijn om te wonen'. Als belangrijke redenen om er te blijven wonen zien de bewoners vooral de mensen die er wonen, het uitzicht op het groen en ruim opgezette wijken aan de oostkant met veel parkeerplaatsen en groen.

Citaten

'Ik woon in een prettige wijk in Krommenie, plan Willis. Het is wel een soort rijkeluis enclave. Dat vind ik in principe niet positief aan de wijk. Wij hebben wel een heel prettige woning met

een fijne tuin. Wij hebben onze beneden verdieping net laten verbouwen en wij investeren in duurzaamheid.'

'Authenticiteit en dorpsgevoel. Mensen zijn vriendelijk, groeten elkaar. Combinatie van historisch, industrieel, landelijk.'

'Compacte wijk. Goede verbindingen, goed winkelaanbod, groen, wandelmogelijkheden.'

Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen

Welke plekken koestert u en welke wandeling zou u een bezoeker door uw wijk aanraden? Welke herkenningspunten vindt hij of zij dan op de wandeling?

Bijzondere plekken

Op deze 'hittekaart' wordt duidelijk waar zich de volgens de bewoners meest bijzonder plekken bevinden.

Bijzondere plekken:

Grote Beer: 'fijn wonen'; Rotonde op Rosariumlaan: 'splitsing oud en nieuw Krommenie'; Algemene begraafplaats: 'hoort bij het dorp'; Kruising Fred Waltonlaan en Snuiverstraat: 'uitzicht Woudpolderweg; Start van wandeling of fietstocht bij de Woudaap; Taandijk; Wijk Ganimesstraat; Busch en Dam; De krokodil: 'icoon van Krommenie'; De Grote Weiver; De Noorderham

Wandelingen die deelnemers hun gasten aanraden

Voorbeeld van individuele wandelingen

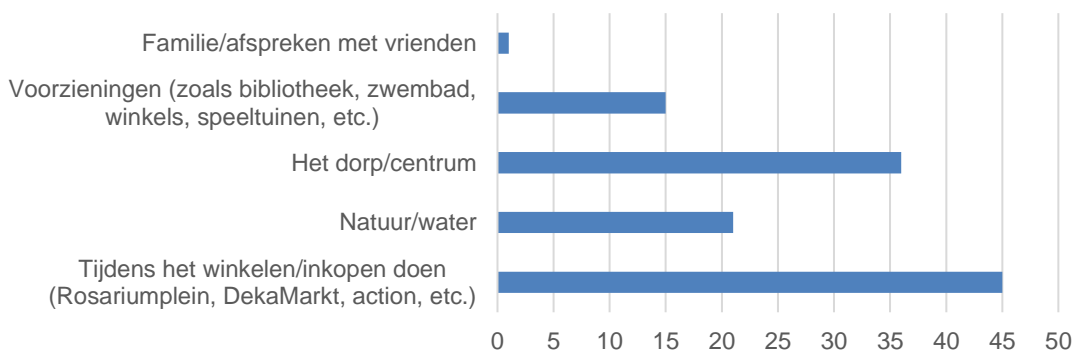

Herkenningpunten

Bij Krommenie komt in de wandelingen die de bewoners hun gasten aanraden, de sterke verwevenheid tot uitdrukking tussen dorp en het landschap er omheen. De meest bijzondere plekken liggen op de Noorder- en Zuiderhoofdstraat ('stukje Krommenie dat kan wedijveren met de Lagedijk in Zaandijk'), Het Rosariumpark, molen de Woudaap en het Agathepark. Enkele noemen ook hun directe woonomgeving zoals wijk de Zuiderham en de Grote Beer. De bezoekers worden vaak ook naar uitzichtpunten vanaf de Krommeniedijk gebracht. Bijzondere gezichtspunten op routes door het dorp worden uitgelicht. Iemand wijst bijvoorbeeld op het uitzicht op de Snuiverstraat en de Fred Waltonstraat (een straat die veel wordt aangeklikt) en een ander raadt de brug tussen de Ruimtevaartlaan en Zilverschoonlaan aan vanwege de mooie doorkijkjes. Veel punten zijn ook verbonden met de persoonlijke geschiedenis zoals de Voetbalkooi bij de Fortuinlaan, waar iemand zijn hele leven al gevoetbald heeft en andere markeren de lagere scholen waar de kinderen op zitten. Het historisch karakter is een belangrijk criterium om geselecteerd te worden: dat geldt voor de forten aan de Krommeniedijk en Busch en Dam, een kerkje aan de Noorderhoofdstraat en de begraafplaats bij het Agathepark.

Bestemmingen

Op welke plekken in de wijk komt u vaak om te winkelen, af te spreken, voor de kinderen of anders?

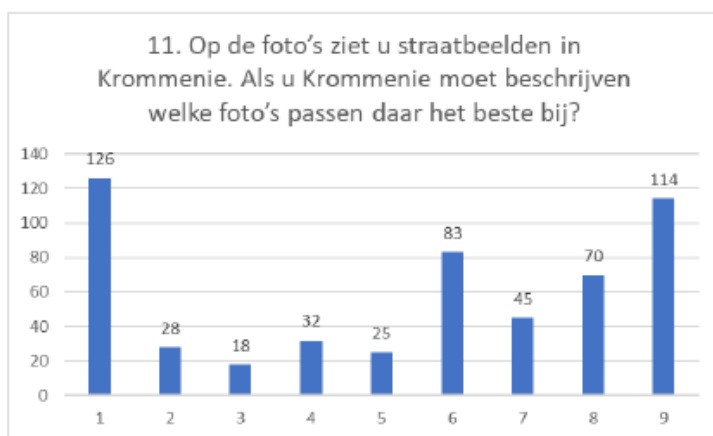

Voorbeelden van routes naar bestemmingen

Belangrijkste bestemmingen in de wijk zijn het dorpscentrum en andere voorzieningen. Bij de vraag over bijzondere plekken werden de 'fijne winkels' vaak genoemd. Aan de andere kant ook de natuur.

Dorpsgezichten

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Het zicht vanaf de brug over de Durgsloot (nr. 1) combineert alles wat door bewoners aan Krommenie gewaardeerd wordt. Daarom wordt dit beeld als meest passend ervaren, samen met het zicht in de Zuiderhoofdstraat (nr. 9). De Krommeniedijk en de Nauernaschevaart scoren ook hoog. De naoorlogse wijken zijn minder bekend en worden dan ook niet als de meest passende beelden bij Krommenie aangevinkt (nr. 2, 3, 4 en 5).

4.2 Buurten

De deelnemers konden op de kaart aangeven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd hen gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

Voorbeelden van gebieden die door bewoners van Krommenie als hun buurt beschouwen

Deelnemers aan de enquête tekenen naar aanleiding van de vraag om hun buurt op de kaart aan te geven, de cirkel van de buurt meestal direct om hun huis. Alleen bij de naoorlogse wijken als Noorderham en Willis wordt door de bewoners de hele wijk meegenomen. Of dat met de actieradius van de bewoners te maken heeft is moeilijk te zeggen. Krommenieërs waarderen hun buurt overwegend met een 7 of een 8. Belangrijkste reden daarvoor zijn de sociale contacten, de aanwezigheid van veel groen, veiligheid, dichtbijgelegen voorzieningen en de nabijheid van snelweg en OV.

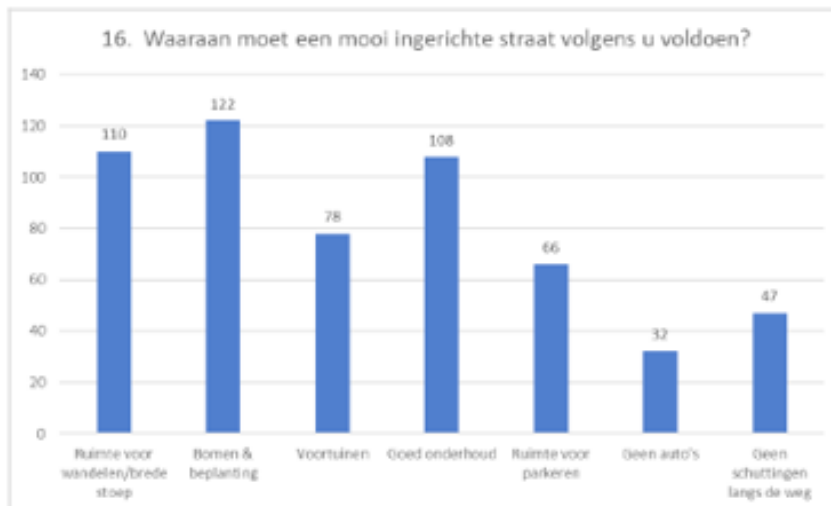
4.3 Straten

Bij het thema Straat werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Kaart met straten die deelnemers als bijzonder ervaren.

Bijzondere straten: Snuiverstraat, Rosariumlaan, staten met uitzicht op het landschap, plantsoen in Witte Klaverlaan, Ruimtevaartlaan: 'ruime opzet', Ganimesstraat e.o, Frederik Waltonstraat, Weverstraat.

Ruimte voor wandelen, groen en boombeplanting en goed onderhoud bepalen voor bewoners van Krommenie of een straat in Krommenie leefbaar is. De aanwezigheid van voortuinen wordt belangrijk gevonden. Maar ruimte voor parkeren is ook zeer gewenst, al scoort die wens lang niet zo hoog als ruimte voor wandelen en bomen. Er is ook een grote groep mensen die liever geen auto's in de straat ziet en liever ook geen schuttingen.

citaat

"Een mooi ingerichte straat zorgt ervoor dat alle functies een goede plek krijgen in het ontwerp. Geen parkeerplaatsen maken zorgt niet voor minder auto's, maar voor auto's op ongewilde plekken. Voortuinen zijn goed als ze groen worden ingericht, steeds meer stenige ruimte. Deze kan dan beter worden toegevoegd en ingericht worden als openbare groenstroken."

4.4 Architectuur

Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

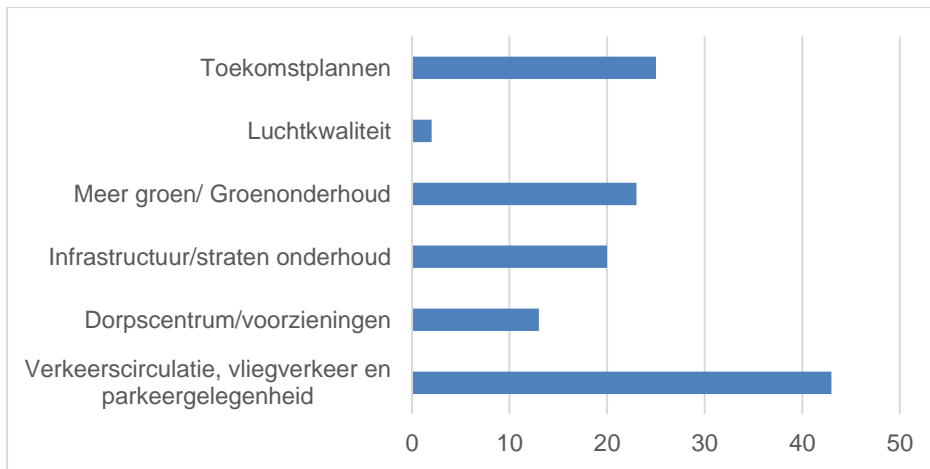

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Materiaal, dakvorm, kleur en afwisseling in de straat zijn aspecten waar de deelnemers uit Krommenie naar kijken bij de beoordeling van de architectuur. Het houten huis in de Zuiderhoofdstraat (nr. 5) en de neorenaissance gevel aan de Krommeniërweg (nr. 3) scoren daarom zeer hoog. Maar ook de historische nieuwbouw aan de Windas (nr. 8). De naoorlogse architectuur zoals de woningrij aan in de Snuiverbuurt (nr. 2) kan nog niet op veel waardering rekenen.

4.5 Verbeterpunten

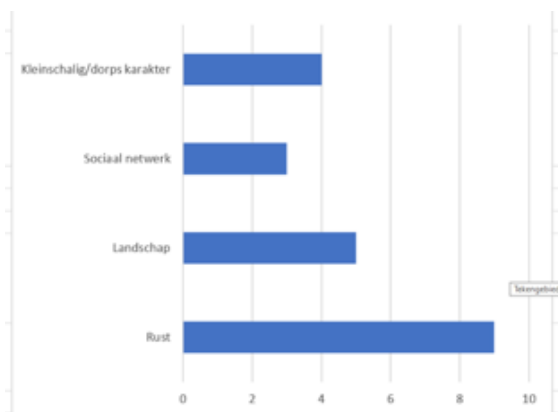
Veel bewoners zouden het autoluw maken van Krommenie als een verbetering zien. De Noorder- en Zuiderhoofdstraat zelfs liefst helemaal zonder auto's. Bewust zijn van het belang van groen in de straat en in de tuinen zou ook goed zijn. Deelnemers maken zich vooral zorgen over het verkeerslawaaï, ook van het luchtverkeer en de lichtvervuiling die toe lijkt te nemen. Wat wonen betreft adviseren enkelen het bebouwen van industrieterreinen met woningen, zodat er menging ontstaat; vooral meer seniorenwoningen zijn dan gewenst. Sociale woningen zou ook wel eens op de mooie plekken van Krommenie gebouwd mogen worden, merkt een deelnemer op. Wat een rode lijn in alle opmerkingen ter verbetering is, is de verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte.

5 Westknollendam

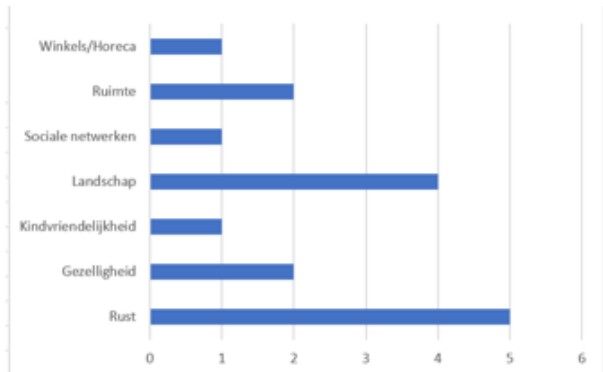
5.1 De wijk of het dorp

De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd hen gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

Aantrekkelijk en om trots op te zijn

Aantrekkelijk

Trots

Het aantal deelnemers was niet groot, maar het gaat, in vergelijking met de andere Zaanse dorpen, om een klein dorp. Voor West-Knollendammers is het dorps karakter, de rust en het omringende landschap de aantrekkingskracht van het dorp. Ook geeft men aan dat ook het aanwezige sociale netwerk voor hen van groot belang is.

citaten

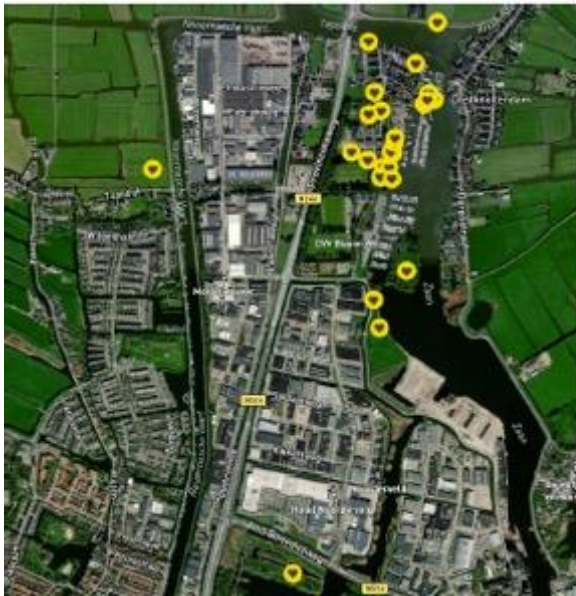
'Het is nu nog beschermend en vertrouwd voor gezinnen met kinderen, ook oudere mensen hebben het hier goed'

'De rust, juist doordat er weinig faciliteiten zijn, kom ik altijd tot rust na een dag hard werken. Daarnaast kennen veel mensen elkaar. Naarmate we ouder worden, kan ik dit steeds meer waarderen.'

'Trots op de vele slootjes om te kunnen kajakken en de winkels die lekker dichtbij zijn. Ook de vele oudere wijpjes met arbeiderswoningen vind ik leuk.'

Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen

Welke plekken koestert u en welke wandeling zou u een bezoeker door uw wijk aanraden? Weke herkenningspunten vindt hij of zij dan op de wandeling?

Gekoesterde plekken

Op deze 'hittekaart' wordt duidelijk waar zich de volgens de bewoners meest bijzonder plekken bevinden.

Wandelingen die bewoners hun bezoekers aanraden

Voorbeelden van individuele wandelingen

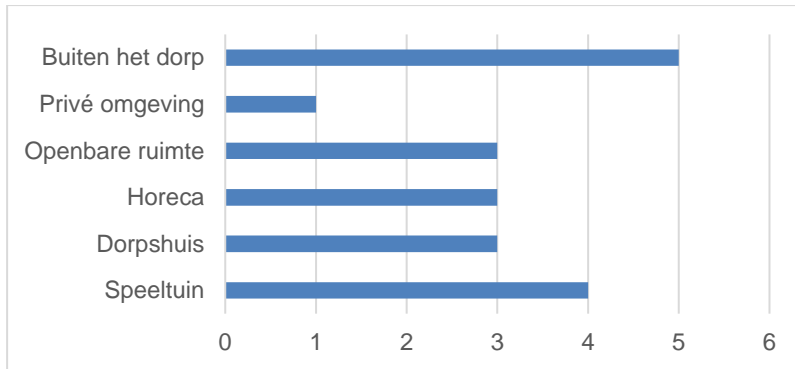
Herkenningspunten op de wandelingen

De meest bijzondere plekken zijn de West-Knollendam, de straat waar het dorp naar genoemd is, richting de Nauernaschevaart en de jachthaven. Ook het restaurant voor eten en drinken bij het uitzicht op de Zaan. Daarnaast worden het water en de molen bij Molletjesveer op de kaart gemarkeerd. Enkelen noemen ook buurthuis 'De Noorddam'.

De wandeling die bewoners adviseren neemt heel West-Knollendam mee en de bebouwing langs de Schouwstraat. Een kleine groep bewoners blijft binnen de bebouwde kom van het dorp. De wandeling markeert de grens van wat de West-Knollendammers als hun dorp beschouwen.

Bestemmingen

Op welke plekken in de wijk komt u vaak om te winkelen, af te spreken, voor de kinderen of anders?

Voorbeeld van route naar bestemmingen in het dorp

Dorpsgezichten

1	2	3
4	5	6
7	8	9

De Nauernaschevaart (nr. 4), de West-Knollendam (nr. 5), de Schouwstraat (nr. 9) en de bomenlaan bij binnenkomst van het dorp (nr. 8) karakteriseren voor de West-Knollendammers het dorp. De hoofdader van het dorp, de Piet Kuiperlaan (nr. 2), en straten in de jaren 80 buurtjes (nr. 6 en 7) zijn een noodzakelijk gegeven die niet als kenmerkend voor het dorp worden gezien.

5.2 Buurten

De deelnemers konden op de kaart aangeven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd hen gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

De cirkels markeren het gebied dat een bewoner als zijn of haar buurt beschouwt.

Geen van de deelnemers beschouwt heel West-Knollendam als zijn of haar buurt. Je woont of in het noordelijk of in het zuidelijk deel. Bij enkelen zit de buurtcirkel dicht om het eigen huis heen. Mogelijk heeft dat te maken met de sterke band die de bewoners met hun burens hebben.

5.3 Straten

Bij het thema Straat werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

West Knollendam, het wijde uitzicht langs de noordzijde van het dorp.

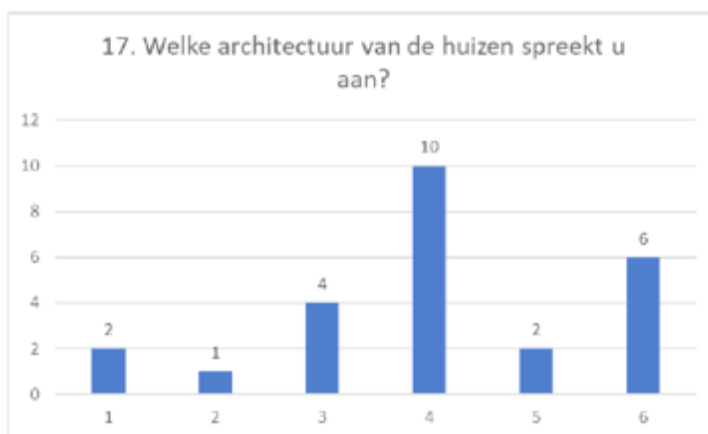
Ruimte voor wandelen, beplanting, goed onderhoud en parkeren zijn voor een leefbare straat volgens de bewoners van West Knollendam even belangrijk. Er is daarvoor ook genoeg ruimte, hoewel een enkele deelnemer meent dat er niet genoeg groen in het dorp is.

5.4 Architectuur

Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

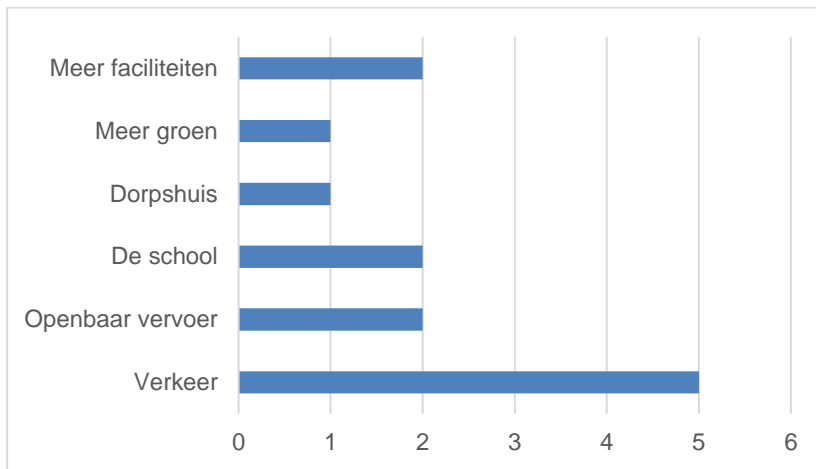

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Het houten huis aan de West-Knollendam (nr. 4) wordt als meest karakteristieke architectuur gezien, de woningen met mansardekap van rond 1900 (nr. 6) komen op de tweede plaats. De vormgeving van de andere woningen ontlopen in waardering elkaar niet veel. Afwisseling in de straat wordt als belangrijk criterium bij beoordeling van de architectuur gezien, evenals materiaal, dakvorm en kleur.

5.5 Verbeterpunten

Voorzieningen ontbreken in het dorp, het verkeer zorgt voor overlast en West-Knollendam is nauwelijks bereikbaar met het openbaar vervoer. Hoewel West-Knollendam aan het noorden grenst aan een groots landschap, missen de bewoners in het dorp wel het groen. De hoop is ook dat de school open blijft, wanneer voldoende jonge gezinnen in het dorp blijven of komen wonen. Het dorps huis De Noorddam zou volgens een deelnemer meer nog dan nu het geval is een ontmoetingsplek voor het dorp kunnen zijn.

citaten

‘Het verkeer geeft overlast. Snelheid, grootte en het parkeren door booteigenaren.’

‘Aansluiting OPENBAAR VERVOER!, verlagen max. snelheid naar 15 km per uur (predicaat woonerf) en/of herinrichting Piet Kuiperlaan vanwege te hard rijden auto's’

6 Wormerveer

6.1 De wijk of het dorp

De deelnemers werden gevraagd om op de kaart plekken aan te geven die zij bijzonder vinden en koesteren en de reden waarom. Daarnaast werd hen gevraagd om wandelingen uit te zetten die zij hun gasten, vrienden of familie zouden aanraden. Ook werd hen gevraagd wat de belangrijkste locaties voor hen in het dorp waren en welke route zij daar naartoe namen. Met foto's van straatbeelden in de wijk probeerden we te achterhalen welke dorpsgezichten als meest passend voor de wijk werden beschouwd.

Aantrekkelijk en om trots op te zijn

Aantrekkelijk

Trots

Bij Wormerveer zijn het de voorzieningen, de architectuur, betaalbare woningen die het wonen voor de inwoners van Wormerveer aantrekkelijk maken. Het dorps karakter wordt minder gemoemd. Mogelijk heeft dat met het stedelijk karakter van de Zaanbocht te maken.

Citaten

'Lekker dicht bij winkels en de zaan en alle soorten voorzieningen zoals OV, apotheek, tandarts en huisarts. Het was nieuwbouw binnen oudbouw, dus prettige A-label woning in een omgeving die al af is, veel laagbouw'

'Het sociale aspect, mensen kijken naar elkaar om, nabijheid van voorzieningen.'

'Trots op de grote hoeveelheid vrijwilligers en hun activiteiten in Wormerveer. Woon prettig, veel sociale contacten. alles in de buurt'

'Trots op de vele slootjes om te kunnen kajakken en de winkels die lekker dichtbij zijn. Ook de vele oudere wijkes met arbeiderswoningen vind ik leuk.'

'Ik kan hier oud worden volgens mij. Het is een prettige omgeving, klein, mensen kennen elkaar, groeten nog op straat. Ik woon in een gelijkvloerse woning op de begane grond en ik kan overal naar toe lopen.'

'Dat de gehele samenhang erg groot is. Zowel in het leven als op sociale media. Sociale controle en aandacht voor elkaars spullen.'

Gekoesterde plekken, wandelingen en bestemmingen

Welke plekken koestert u en welke wandeling zou u een bezoeker door uw wijk aanraden? Weke herkenningspunten vindt hij of zij dan op de wandeling?

Gekoesterde plekken

Op deze 'hittekaart' wordt duidelijk waar zich de volgens de bewoners meest bijzonder plekken bevinden

Noordsterpark: 'Hier is ook een plek waar je lekker kunt wandelen om even aan de drukte te kunnen ontsnappen. Een plek waar kinderen kunnen spelen.'; De Lorzie: 'De Lorzie, het buurthuis van Wormerveer, het is een plek waar veel activiteiten plaatsvinden en een plek van waaruit ook activiteiten worden ondersteund. Een belangrijke plek waarbij inclusiviteit voorop staat.'; Hof van Saenden: 'Het Hof Saenden ken ik al mijn hele leven. Daar speelde zich een goot deel van mijn jeugd af. Vroeger was het voor mij en mijn vrienden een (verboden) speelplaats. Soms zat een bewoner ons achter aan. Dat maakte het alleen maar spannender. Het is alleen jammer dat de tuin, toen al, zo verwaarloosd was. Maar je kon toen nog wel de vorm van een Franse? tuin herkennen. Die is tegenwoordig, jammer genoeg, helemaal niet meer terug te vinden.' De Adelaar: 'De Adelaar. Mijn herkenningspunt voor de wijk die in de wijde omtrek te zien is'. Het Sluispad; De Zaanbocht; Wilhelminapark: 'Wilhelmina park is heerlijk rustig, authentiek en een zalige plek'.; Het doktershuis aan de Marktstraat: 'het doktershuis is een van de mooiste huizen van Wormerveer'.

Wandelingen die bewoners aan gasten aanraden

Voorbeelden van individuele wandelingen (en een vaartocht)

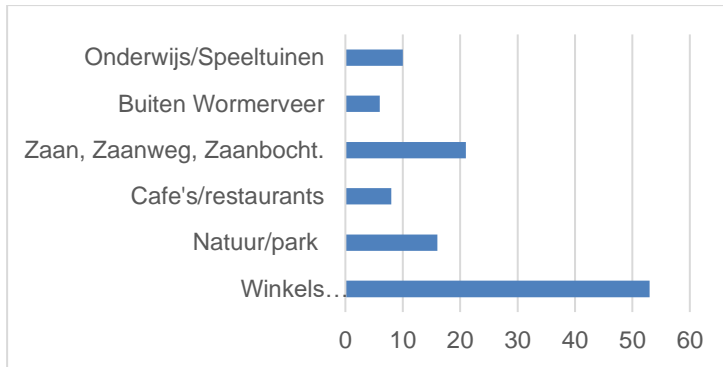
Herkenningspunten

De Zaanse bocht, de oude begraafplaats bij de markt, de markt zelf en veel uitzichtpunten op de Zaan behoren tot de gekoesterde plekken en de herkenningspunten op de wandeling. Uit de wandeling blijkt de nauwe betrokkenheid van de bewoners op het zuidelijk gelegen Guisveld. Door een enkeling wordt ook een vaartocht door het Guisveld aangeraden om ten volle van de natuur te genieten.

Wat uit de aangeraden wandelingen blijkt is dat heel Wormerveer als de moeite waard wordt beschouwd, ook het wat minder bekende Wormerveer Noord. Een belangrijke bestemming daarbij is het Noordsterpark en de oevers van de Zaan, bij het Bloemendaler Eiland. De routes richting het noorden leiden meestal langs de groene oevers van de grachten in Wormerveer Noord. Van de parken is het Wilhelminapark zeer geliefd vanwege de rust en het authentieke karakter. De natuur achter het station wordt door enkelen genoemd. Een van de deelnemers noemt de voetbalclub VV Saenden de mooiste club van allemaal.

Bestemmingen

Op welke plekken in de wijk komt u vaak om te winkelen, af te spreken, voor de kinderen of anders?

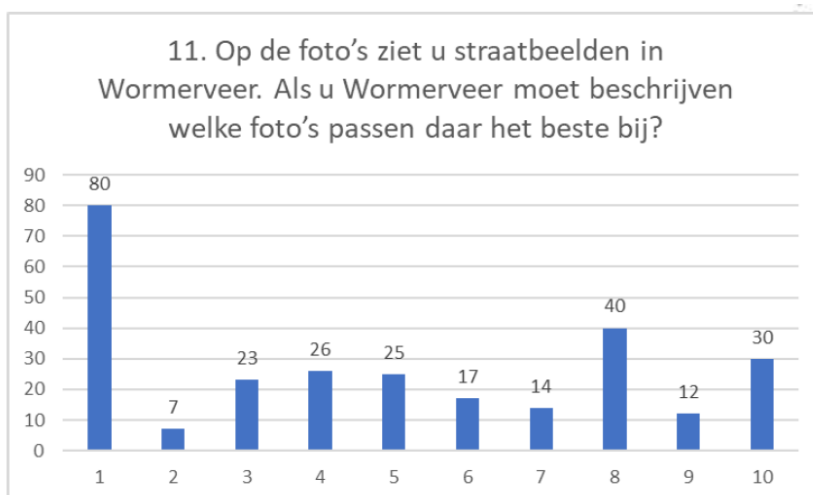
Voorbeelden van routekaarten naar bestemmingen in Wormerveer

In vergelijking met de andere dorpen kent Wormerveer met de Zaanbocht een centrum met een wat stedelijker sfeer. Het Marktplaatsplein, de Marktstraat en de Zaanbocht zijn belangrijke bestemmingen voor de Wormerveerders. Veel restaurants en cafés die genoemd worden zijn: Kroon, Hemels, Batavia en K'ook (de kookwinkel). Van de groene bestemmingen zijn het Noordsterpark en het Wilhelminapark zeer geliefd.

Dorpsgezichten

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Het viel te verwachten dat de Zaanbocht (nr. 1) en het Sluispad (nr. 8) als zeer kenmerkend voor Wormerveer werden beschouwd. En ook het zicht op Meneba scoort hoog (nr. 10). De naoorlogse wijken (2,6 en 4) zijn minder bekend.

6.2 Buurten

De deelnemers konden op de kaart aangeven welk gebied zij tot hun buurt rekenen en welk cijfer zij aan hun buurt toekennen. Ook werd hen gevraagd door meerkeuze vragen dat cijfer toe te lichten met een uitnodiging tot het maken van aanvullende opmerkingen.

Een keuze uit alle buurten die door bewoners omcirkeld zijn

De buurten die bewoners als hun buurt beschouwen door deze te omcirkelen, hebben voor bewoners van Wormerveer wisselende groottes. De Electrabuurt is omcirkeld, heel Wormerveer Zuid en heel Wormerveer Noord. De een tekent de buurten in een kleine cirkel om de eigen woning, de ander neemt heel Wormerveer Zuid of Noord daarbij mee. De waardering is hoog. De meeste deelnemers geven een 7-9 aan de eigen buurt. Hoog scoren daarbij veiligheid, sociale contacten, de voorzieningen dichtbij en de nabijheid van het openbaar vervoer en de snelweg.

Wat ook zeer gewaardeerd wordt is de historie die overal voelbaar is. Als negatief wordt het slechte onderhoud van openbare ruimte en veel winkelpanden ervaren.

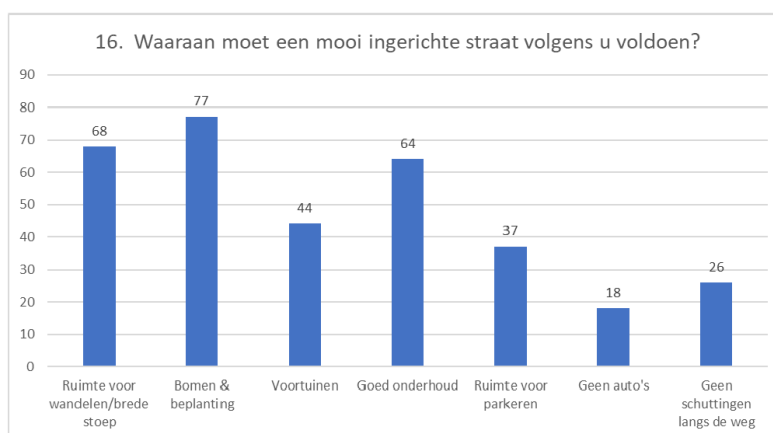
6.3 Straten

Bij het thema Straat werd de vraag gesteld welke straten in de wijk als de mooiste kunnen worden beschouwd en aan welke eisen een leefbare straat moet voldoen.

Bijzondere straten die door deelnemers in Wormerveer worden aangemerkt

Essenstraat; Amperestraat; Celebestraat ('mooie oude huizen'); Zaanbocht ('uitzicht, gezellig, ruim'); Oversluispad ('Mooie, goed onderhouden huisjes. Heel veel groen. De tuintjes grenzen aan het water i.p.v. aan de huisjes, waardoor een prachtig looppad is ontstaan. Sommig groen vormt een boog over de straat. Mensen houden er kippen. Zeer pitoresk.'). Lindelaan en Wilgenkade; Riouwstraat: ('rustig, groen, buurtuin'); Bilitonkade ('De Bilitonkade voor het Hof Saenden vind ik een mooie straat. Aan beide zijden mooie oude woningen, speciaal die van het hofje met hun voortuinen. Groot grasveld in het midden. Daar lag vroeger ook nog een sloot. Dat zou daar ook nu niet misstaan. En er is ook nog parkeerruimte, dat vind ik ook een pre.'). Begoniastraat ('Lekker breed, grote graskanten langs het water, water, bomen, voortuinen (die overigens steeds meer betegeld worden, jammer'); De Zevenster ('de bomen en de rust van de begraafplaats, een rustige straat, de slootjes met bruggetjes, de meeste mensen die moeite doen om hun tuin te onderhouden, het is een mooi totaal beeld.); Jan van Galenstraat

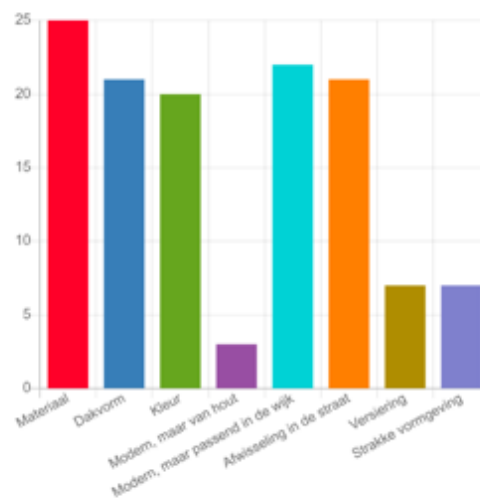
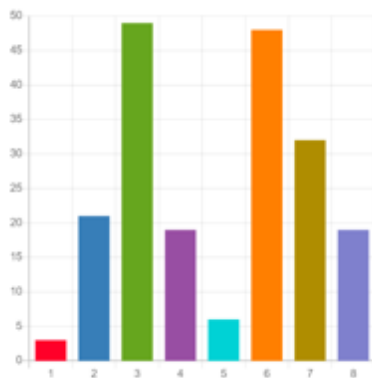
Voor Wormerveerders moet het profiel van een leefbare straat in ieder geval bestaan uit brede stoepen en veel boombeplanting. Ruimte voor parkeren komt niet op de eerste plaats. Belangrijker zijn de aanwezigheid van voortuinen en goed onderhoud.

6.4 Architectuur

Aan de hand van voorbeelden van architectuur uit verschillende perioden van de geschiedenis van het dorp, vroegen we waarop deelnemers bij het kijken naar de architectuur op letten. Wat waardeert men en waarom?

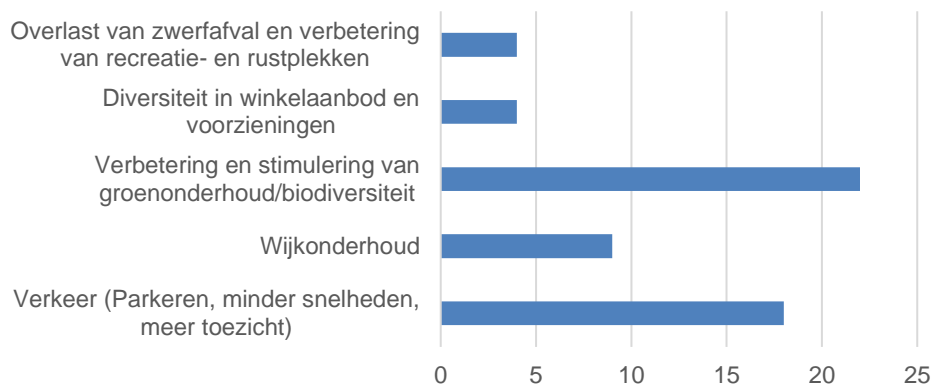

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Traditionele architectuur, zeker de houtbouw van het Blauwe hofje (nr. 3) en de woningen aan de Eikenlaan (nr. 6), spreekt het meest tot de verbeelding. Daarbij wordt vooral gelet op materiaal, dakvorm, kleur en of de architectuur voor afwisseling zorgt in de straat. Het mag modern zijn, maar dan wel passend in de wijk.

6.5 Verbeterpunten

Verkeer en onderhoud van openbare ruimte vragen om de meeste aandacht volgens de bewoners van Wormerveer. Voor jongeren moet wat te doen zijn en voor hen moet ruimte gemaakt worden waar ze kunnen hangen en recreëren. Eén bewoner schrijft: 'Meer groen! Bomen, bomen, bomen'. Een ander: 'niet alle lege ruimte volbouwen, groene delen groen laten'. De parken, dat bleek bij de gekoesterde plekken, worden zeer gewaardeerd. Iemand oppert om van het Noordsterpark een soort verblijf- en recreatiepark te maken naar voorbeeld van het Wilhelminapark of het Westerpark in Amsterdam.

Citaten

'Alle fabrieken en golfplaten industriële gebouwen verwijderen van tussen de woonwijken. Meer groen in de woonwijken. Niet alleen grasvelden, maar ook meer bomen en andere beplanting. Ook de rest van de verouderde en verzakte bestrating vervangen. Junkfoodrestaurants weren, huisrestaurantie bevorderen. Sloop van historische woningen verbieden, opkopen van woningen door investeerders verbieden, Airbnb verbieden. Meer hangplaatsen voor jongeren zoals aan het Marktplaats creëren. Meer uitgaansgelegenheden voor jongeren realiseren.'

'Meer groen! Bomen, bomen, bomen! Bomen geven sfeer aan een buurt, en nog veel belangrijker; zorgen voor verkoeling! Het is zo jammer dat de provinciale weg zoals deze er vroeger uitzag (enorm lommerrijk) gestript is van alle bomen met als kul redenatie dat de bomen dan niet op het spoor kunnen vallen. Een storm in NL is altijd W/ZW dus die eventuele bomen die dan vallen, vallen dan op de weg. Jammer dan. Zo vaak stormt het niet. We hebben bomen nodig voor zuurstof en koelte in de zomer!'

'OV uitbreiden. Met de bus rechtstreeks naar Amsterdam kunnen. Frequentere busverbindingen naar Amsterdam via Zaandam en Amsterdam noord in de spits Ook rechtstreeks met bus naar Uitgeest en Alkmaar kunnen reizen. Treinen rechtstreeks naar Alkmaar zonder dramatisch slechte overstap op Uitgeest.'

7 De balans opmaken

De waardering voor het groen in de wijk klinkt door in de antwoorden uit alle vier dorpskernen. Op de schaal van het landschap is in de wandelingen die de deelnemers hun gasten adviseren steeds de nauwe samenhang tussen dorp en landschap zichtbaar. Niet zo vreemd natuurlijk, want wie de historische kaarten met de huidige vergelijkt ziet dat het landschap steeds een belangrijke onderlegger bleef.

Het landschap van Krommenie in 1887 en 2021

Steeds leiden in de wandelingen in Krommenie over de Krommeniedijk; in Assendelft liggen de meest bijzondere plekken op uitzichtpunten naar het landschap en bewoners van Wormerveer raden aan ook eens de kano te nemen en het Guisveld in te varen. Op de schaal van de wijk of buurt zijn de parken belangrijke bestemmingen en behoren zij tot de meest gekoesterde plekken van het dorp. In Wormerveer leiden de wandelingen langs de grachten in Wormerveer Noord. Voor een leefbare straat vindt het merendeel van de bewoners groenvoorzieningen en veel bomen onmisbaar. De wens om te parkeren komt in elk dorpskern wel naar voren, maar de wens voor veel beplanting en groen is groter. De door hen aangemerkte straten op de kaart zijn dan ook zeer lommerrijk, denk aan de Frederik Waltonstraat of de Rosariumlaan. Op een analysekaart laat atelier Quadrat zien hoe bepalend de groenstructuur is voor de beleving van de verschillende dorpen in Zaanstad Noord.

De groenstructuur van Zaanstad Noord (Roy Bijhouwer, atelier Quadrat)

Beelden van de Tulpkade, de Frederik Waltonstraat en de Sluiskade

Omdat we de bewoners van elk dorp vroegen naar de waardering van hun eigen woonomgeving, weten we op basis van deze enquête niet hoe zij denken over de verbindingen tussen de kernen. Duidelijk is wel dat zij vooral het dorps karakter waarderen en hun direct woonomgeving ook echt als een dorp ervaren, met de winkels en andere voorzieningen dichtbij. De nabijheid van het openbaar vervoer stelt hen in staat te profiteren van de voorzieningen in de regio, met uitzondering van West-Knollendam die een aansluiting op een openbaar vervoersnet mist.

De deelnemers aan de enquête hechten aan het historisch gegroeide karakter van het dorp. De historische dorpsgezichten zitten in het collectieve geheugen van de bewoners verankerd. Het zicht vanaf de brug over de Durgsloot richting het Agathepark, de Dorpsstraat in Assendelft, de Zaanbocht in Wormerveer en de West-Knollendam behoren tot de meest aangevinkte straatbeelden. Straatbeelden uit de naoorlogse wijken komen de meeste bewoners niet bekend voor. Voor de individuele bewoners kunnen zich hier nu juist wel de gekoesterde plekken bevinden, of dat nu om een plantsoentje aan de Ruimtevaartlaan gaat of een woning met uitzicht op de Watering in de Krokusstraat in Wormerveer: 'Heerlijke, rustige plek met uitzicht op het water. Mijn thuis.' Een andere bewoner in Wormerveer Noord merkt daar over op: 'Wormerveer Noord is ruim en rustgevend. Ook is het prettig in de nabijheid van de Zaan te wonen. Bovendien is de Noord het oudste gebied en historisch het meest interessant. Qua wonen is het prettig om het winkelcentrum in de nabijheid te weten'. Winkels en voorzieningen behoren voor veel bewoners tot de gekoesterde plekken, maar zijn ook de belangrijkste bestemming op de routes door de wijk of het dorp. De sociale waarden van de voorzieningen in de wijk als ontmoetingsplek, zijn wat dat betreft net zo belangrijk als de functionele waarde.

In de waardering van de architectuur en factoren waarmee de deelnemers de architectuur beoordelen, maakt het niet uit in welk dorp ze wonen. De historische houtbouw krijgt de meeste waardering, moderne versies van houtbouw scoren niet overal even hoog. Wel is de diversiteit aan architectuur in Saendelft een reden waarom nieuwkomers zich daar vestigden. Wat vooral van belang wordt geacht in het straatbeeld is voldoende afwisseling in de architectuur.

De grootse ergernissen die de bewoners van alle dorpen ervaren en waar zij dus punten voor verbetering zien, is het slechte onderhoud van de openbare ruimte en de overtredingen van de verkeersnelheid op veel doorgaande straten als de Dorpsstraat en de Weverstraat. Ook bestaat er vrees voor het volbouwen van open groene ruimtes. Bovendien komt het lawaai van het vliegverkeer in de antwoorden op de laatste vraag van de enquête bij bewoners van alle dorpen terug, met uitzondering van die van West-Knollendam.

Door de vertrouwdheid met de eigen woonomgeving, wijzen deelnemers aan de enquête op plaatsen die niet bij iedere Zaankanter bekend zullen zijn. De Frederik Waltonstraat is al genoemd, maar bewoners uit Assendelft wijzen ook op het parkje bij de Buiten Delft, op de zuidoosthoek van Saendelft. Bewoners van Wormerveer noemen het Frans Marspad een goed begin van een wandeling door het Guisveld: 'mooi om Wormerveer vanuit een ander perspectief te zien'. Een andere bewoner draagt bij aan de gezamenlijk onderhouden buurttuin bij de Riouwstraat in Wormerveer Zuid. In Krommenie raadt een bewoner de brug aan tussen de Zilver schoonstraat en de Ruimtevaartlaan, omdat je daar een mooie doorkijk hebt naar het landschap. Zo blijkt dat het niet alleen de historische centra aan weerszijden van de dijklinten en aan de Zaanoever de identiteit van de verschillende dorpen bepalen, maar ook veel plekken in de buitenwijken en daar waar de woonwijken grenzen aan het landschap.

Straatbeelden van Piet Kuiperlaan, Tamisweer (Saendelft) en de Planetenwijk in Krommenie

Colofon

Het verslag *Zaanstad Noord gewaardeerd!* is gebaseerd op uitkomsten van de enquête die via het online programma Maptionnaire is gehouden onder de bewoners van Wormerveer, Krommenie, Assendelft Noord en Wets-Knollendam in de periode 5 september 2022 tot 14 oktober 2022.

Productie: Team Erfgoed, gemeente Zaanstad

Tekst: Jouke van der Werf, visiespecialist Erfgoed, gemeente Zaanstad
Mail: j.werf@zaanstad.nl

Verbeelding van uitkomsten: Smarticipatie; Baeda al Zamily

Afbeeldingen: Roy Bijhouwer (atelier Quadrat), Jouke van der Werf

